

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ КНИГОВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ

Студ. Глоба Т.Л.

Наук. керівник доц. Яренко А.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Книжковий ринок України в останні роки не тільки не розвивається, а набуває перманентний стагнаційний характер, все більше втрачаючи роль одного з основних факторів освітнього, культурного, інтелектуального розвитку українського народу. Про це свідчать дослідження, проведені Українською асоціацією видавців та книжних розповсюджувачів.

В Україні існує більше 5500 книговидавництв, але за даними Книжкової палати України – у 2013 році випуском книг займалися тільки 1728 з них. А за визнанням самих видавців, реальних суб'єктів цього ринку в Україні близько 100. За даними Держкомтелерадіо України, в 2013 році в країні працювало 9 704 об'єкта роздрібною торгівлі книжковою продукцією, серед яких налічувалося 1519 книгарень і 8185 книжкових кіосків і прилавків. Враховуючи те, що більшість з них зосереджена у великих містах, в деяких провінційних місцевостях важко говорити про доступність необхідної літератури. У такій ситуації дуже гостро стоїть питання реального обсягу ринку. За приблизною оцінкою за рік українські книговидавці виробляють продукції на 3-5 млрд. гривень. Також величезна частина книжкової продукції реалізується в Україні нелегально.

Державна влада повинна популяризувати літературу для читання і збільшити фінансування бібліотек. Для того, щоб допомогти видавцям, державі, в першу чергу, необхідно організувати підтримку бібліотек. Це дозволить видавцям направляти туди частину тиражу і таким чином менше ризикувати частиною випущених книг. Це різко підніме кількість видаваних книг, а отже – миттєво змінить собівартість виробництва, що в свою чергу вплине на роздрібні ціни.

У контексті активного розвитку технологій, які наполегливо витісняють звичні для нас реалії, варто задуматися про книговидавничу справу. Серед маси гаджетів своє місце знайшли електронні книги. За минулий рік українці придбали близько 200 тис. електронних книг. За підсумками 2013 показник збільшився, виходячи з популяризації портативних читалок і зниження їх вартості.

Поки залишаються сегменти ринку, які цілком можуть конкурувати з електронним засиллям. Звичайно, якщо мається на увазі «легка» література, її активніше «поглинають» саме з читалок, але любителі серйозної літератури, зокрема наукової та класичної художньої, залишаються вірними паперовому варіанту книг. Тим більше, як стверджують аналітики з Pew Research Center, близько 90% тих, хто регулярно використовують електронні книги, продовжують читати і друковані видання. Це ще один доказ того, що зазначені два літературних формати мають різне призначення. Також не варто забувати про дитячу літературу з яскравими картинками, різноманітними ефектами і техніками друку. Поки до нас дійдуть західні розробки, тільки там ще набираючи обороти, в цьому сегменті ринку буде триматися попит.

Проблеми книговидавничої бізнесу в Україні багатьма способами перекривають кисень гравцям ринку, їх рішення – поки тільки в планах, а електронні книги впевнено наступають на п'яти друкованим аналогам. Тому стимулюючий розвиток галузі, за такої ситуації, назвати складно. Хто вже увійшов на ринок – намагається триматися на плаву, новим же гравцям – доведеться несолодко. А ось відповідь на питання, куди буде рухатися видавничий бізнес, навряд чи може порадувати кого-небудь.